

Testování žáků v otázkách a odpovědích

Tento text obsahuje právní názory, které v současnosti považujeme za nejvíce relevantní a my bychom se jimi v pozici ředitelů MŠ/ZŠ řídili. Prosím neberte tento text jako oficiální doporučení postupů, k tomu aby pověřenci pro ochranu osobních údajů nejsme oprávněni. Dokument budeme průběžně aktualizovat v závislosti na aktuálním vývoji. Držíme palce, ať situaci zvládnete.

JUDr. Ing. Jaroslav Švamberk
Jaromír Kuba
www.gdpr-pardubice.cz

Dotazy

Jak má ředitel základní školy postupovat v případě, že se zaměstnanec školy (pedagog, nepedagog) odmítne podílet na činnostech souvisejících s testováním žáků? Může zaměstnanec odmítnout podílet se na dohledu u testování žáků?

Pokud máte správně nastavený druh práce (jen v pracovní smlouvě) a náplň práce (mimo pracovní smlouvu – jednostranně definuje ředitel), tak lze náplň práce jednostranně dočasně rozšířit o povinnosti, vyplývající z Mimořádného opatření ministerstva zdravotnictví a oznámit to oficiálně zaměstnancům. Rozšíření pracovní náplně by měli zaměstnanci podepsat a tím potvrdit, že ho berou na vědomí (nemají právo s tím nesouhlasit).

Vždy by mělo jít jen o dohled při testování, nikoli o vlastní pomoc s testováním, na to pedagogický pracovník nemá oprávnění. Test musí provést za přítomnosti pedagogického pracovníka buď dítě samo nebo zákonný zástupce dítěte, případně proškolený zdravotník (kterého ale zatím VZP odmítá zaplatit). Odmítnutí takového dozoru by pak mělo mít stejné důsledky, jako odmítnutí vykonávání běžné práce.

Jak postupovat, když odmítne testování či nošení roušky zaměstnanec?

Zaměstnanec je povinen dodržovat platné zákony i podzákonná nařízení, např. vydaná formou mimořádného opatření ministerstva zdravotnictví. Nevztahuje-li se na něj některá z výjimek, odmítnutí testování bez doložení potvrzení o absolvování testu jinde či odmítnutí nošení respirátoru bychom hodnotili jako porušení § 301 písm. c) zákoníku práce.

Jak má ředitel v pondělí postupovat, když má již nyní od rodičů v e-mailech oznámení tohoto typu: „dítě nebude ve škole nosit roušku, odmítám jeho testování, výuky se bude účastnit“?

Na toto mimořádné opatření pamatuje, celé je definováno jako zákaz pobytu dětí ve školách s výjimkou těch, co splní určité podmínky. Jinými slovy nesplní-li dítě podmínky, nesmí do školy (základní, mateřské...). MŠMT k tomu dodává, že není-li škola v takovém případě schopna zajistit distanční formu výuky, takové dítě je omluveno z povinné školní docházky.

Dítě se netestuje v případě, že má vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o očkování proti COVID-19 a uplynulo nejméně 14 dnů od aplikace druhé dávky (v případě jednodávkového schématu se lhůta počítá od první dávky), nebo je-li po izolaci (pokud od prvního pozitivního RT-PCR testu neuplynulo více než 90 dnů). Výjimku mají rovněž osoby, u nichž je doloženo absolvování

antigenního či PCR testu s negativním výsledkem, přičemž potvrzení není starší než 48 hodin. Musí jít o test z veřejného testovacího místa, domácí testy nejsou přípustné.

Jak má ředitel ošetřit situaci, aby nedošlo k vyzrazení zdravotního stavu dítěte v případě pozitivního testu?

Ředitel má pouze ty možnosti, které mu dává platná legislativa. Ochrana zdraví má vyšší prioritu. Pokud má dítě rýmu, jiné děti to také poznají. V případě pozitivního AG testu dítěte metodika určuje, co musí následovat. Pokud si absence dítěte ve škole všimnou jiné děti, nelze to v žádném případě považovat za porušení GDPR či jiné legislativy. V metodice pro testování je zmíněn postup, kdy u dítěte je v případě neprůkazného testu test opakován. Není tam ale napsáno, že test musí být opakován ihned a ve stejné místnosti. Navíc v případě MŠ je věc o to jednodušší, že děti přicházejí průběžně a až po negativním otestování se dostávají do svých kmenových tříd. Je zde tak dost prostoru pro dostatečně diskrétní jednání.

Je lepší nechat rodiče podepsat informovaný souhlas s testováním dítěte? V případě odmítnutí nenechat dítě v prezenční výuce?

Informovaný souhlas se používá při zdravotnických úkonech. Z našeho pohledu by podpis informovaného souhlasu byl de facto přiznáním k provádění zdravotnického úkonu osobou, která má provádět jen dohled a není oprávněna k provádění zdravotnického úkonu. Podepisování informovaných souhlasů tedy důrazně nedoporučujeme. Připravili jsme jednoduchý informační dokument o testování z pohledu GDPR, který doporučujeme zveřejnit na webu školy.

V případě odmítnutí platí výše popsané – mimořádné opatření zakazuje pobyt dětí ve školách mimo těch, co se podrobí testování, uplatní se na ně výjimka z testování atd. Někde jsou povinné i roušky apod. Pokud cokoli z požadavků není splněno, zákaz platí.

Jak postupovat, pokud testovací sada neobsahuje český návod, případně obsahuje informaci, že není určena do rukou dětí?

K testovací sadě MUSÍ být přiložen český návod, ale nemusí být u každé jednotlivé sady, stačí třeba jeden na celé balení apod. Lze ho mít i v elektronické podobě apod. U většiny nám známých sad je v českém návodu napsáno, že testování by měla provádět proškolená osoba, nejlépe zdravotník, nicméně mimořádné opatření ministerstva zdravotnictví lze vykládat i tak, že děti se mohou testovat samy či s pomocí jejich zákonných zástupců. V ŽÁDNÉM případě z toho nevyplývá, že by testování dítěte měl či mohl provádět pedagogický pracovník!